

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-12
Besvaras senast
2025-11-28

Till minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin (M)

2025/26:136 Försörjningsberedskap som allmänintresse

Kan försörjningsberedskap bli ett starkare allmänintresse?

Att vara beroende av import för en så strategiskt viktig råvara som kalksten innebär en betydande risk. Vid internationella kriser, handelsstopp eller logistiska störningar kan tillgången snabbt begränsas. Detta hotar Sveriges industri och försörjningsberedskap och gör landet sårbart. Inhemsk produktion är därför avgörande för att minska denna risk. Kalksten är en strategiskt helt avgörande insatsvara för flera samhällskritiska sektorer – inte bara för byggsektorn utan också för järn-, stål-, cement-, kemi- och livsmedelsindustrierna. Det är sektorer som är helt avgörande för totalförsvaret, försörjningsberedskapen och samhällets vitala funktionalitet vid kris eller krig.

I dag importeras tusentals ton som transporteras med hundratals båtar trots att råvaran finns inom landets gränser. Den försämrade säkerhetspolitiska situationen och ökade risker för störningar i globala leveranskedjor gör inhemsk produktion av kritiska råvaror till ett brett samhällsintresse. Myndigheter som MSB och Tillväxtverket betonar behovet av att säkra tillgången till strategiska insatsvaror.

Kalksten används i järn- och stålproduktion, cementframställning, vattenrening, kemisk industri och livsmedelsproduktion. Ett bortfall skulle kunna leda till produktionsstopp, försämrad vattenkvalitet överlag, problem med vattenrening inom gruvindustrin samt minskad livsmedelssäkerhet, vilket direkt påverkar totalförsvaret och den allmänna hälsan och säkerheten i samhället.

På Gotland, bland annat i fyndigheten i området Klinthagen III, finns kalksten av särskild kvalitet som är nödvändig för dessa industrier, men svenska myndigheter anser inte att kalk kvalar in som allmänintresse och ser inte behovet av att öka försörjningsberedskapen av inhemskt producerad kalk som motsvarar stålindustrins krav.

Mot denna bakgrund vill jag fråga minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin:

1. Avser ministern och regeringen att ta några initiativ för att möjliggöra att försörjningsberedskap och allmänintresse får större tyngd vid myndigheternas tolkning av vilka insatsvaror som bör anses vara samhällskritiska?
2. Vad avser ministern och regeringen att göra för att på Gotland möjliggöra kalkproduktion lämplig för stålindustrin?

.....

Isak From (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren